1. GIỚI THIỆU

Sinh non hoặc nhẹ cân không những là nguyên nhân gây tử vong sơ sinh hàng đầu ở nước ta mà còn có nguy cơ để lại nhiều di chứng nặng nề cho trẻ. Bên cạnh các can thiệp có tính chiến lược giảm tỷ lệ sinh non hoặc nhẹ cân thì việc chăm sóc phù hợp trẻ sinh non, nhẹ cân là hết sức quan trọng nhằm cứu sống và giảm các di chứng lâu dài.

Phương pháp Kangaroo (Kangaroo Mother Care) là phương pháp chăm sóc trẻ sinh non hoặc nhẹ cân bằng cách đặt trẻ nằm tiếp xúc da kề da trên ngực người mẹ.

Kangaroo được áp dụng từ năm 1978 ở Colombia và đến nay được xem như là một phương pháp chăm sóc thường quy. Kangaroo được WHO khuyến cáo thực hiện ở tất cả các cơ sở y tế cho trẻ sinh non, nhẹ cân nhằm giảm tỷ lệ tử vong và bệnh tật.

Phương pháp Kangaroo gồm 3 thành phần chính:

1. Tiếp xúc da kề da kéo dài với mẹ hoặc người thân trong gia đình (thời gian ít nhất 20 giờ mỗi ngày và thời gian ngắt quãng mỗi lần không quá 30 phút) cho đến khi trẻ được 40 tuần hiệu chỉnh.
2. Trẻ được nuôi bằng sữa mẹ hoàn toàn.
3. Trẻ được theo dõi chặt chẽ và xuất viện sớm.

2. LỢI ÍCH CỦA KANGAROO

Với trẻ:

- Giúp duy trì mối quan hệ gắn bó mẹ con.
- Giữ ấm, tránh hạ thân nhiệt.
- Bú mẹ sớm.
- Nhanh chóng ổn định hô hấp và tuần hoàn sau sinh.
- Tăng dung nạp sữa.
- Tác động tích cực đến sự phát triển thể chất và hệ thần kinh của trẻ, giảm các nguy cơ tử vong ở trẻ sơ sinh.

Với mẹ:

- Giúp bà mẹ giảm căng thẳng.
- Tăng tỷ lệ bú mẹ thành công.
- Co hồi tử cung nhanh và giảm nguy cơ băng huyết sau sinh.

3. CÁCH THỰC HÀNH KANGAROO CHO TRẺ

Cách đặt trẻ vào vị trí Kangaroo:

- Rửa tay trước khi chăm sóc trẻ.
- Mẹ mặc áo địu và áo khoác để mở phía trước.
- Cởi áo trẻ, đảm bảo trẻ vẫn đội mũ; thay tã nếu cần.
- Một tay giữ đầu, một tay giữ mông, và đặt trẻ vào giữa 2 bầu vú, ngực trẻ áp sát ngực mẹ theo chiều dọc.
- Đảm bảo đầu trẻ hơi ngửa nhẹ, đầu nghiêng về một bên và cánh tay ở tư thế gấp trên ngực mẹ.
- Kéo cả áo địu lên mông trẻ, kéo mép trên của áo địu đến ngang tai trẻ, chỉnh chân trẻ gấp như con ếch và kéo mép dưới áo địu xuống phủ chân từng bên một.
- Điều chỉnh áo địu đảm bảo giữ trẻ chắc chắn để khi mẹ di chuyển, trẻ không bị rơi.
- Kiểm tra đảm bảo trẻ có thể thở một cách dễ dàng và áo không ôm quá chặt ngực trẻ.
- Cài khuy áo khoác ngoài và phủ thêm khăn/chăn nếu cần; đảm bảo mẹ thấy thoải mái.

PHƯƠNG PHÁP KANGAROO

Hình ảnh bé sơ sinh non tháng 34 tuần đang thực hiện Kangaroo cùng mẹ tại Bệnh viện Phụ Sản Tiền Giang

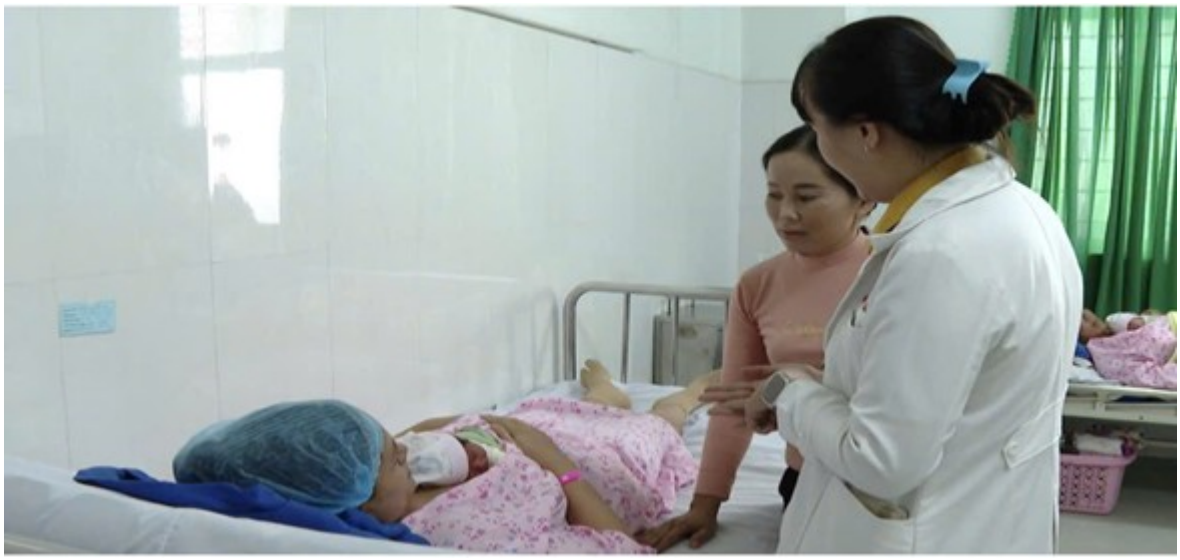

Hình ảnh bé sơ sinh 32 tuần 6 ngày đang thực hiện Kangaroo cùng mẹ tại Bệnh viện Phụ Sản Tiền Giang

Hình ảnh bé sơ sinh 32 tuần đang thực hiện Kangaroo cùng mẹ tại Bệnh viện Phụ Sản Tiền Giang

Cách cho trẻ bú ở tư thế Kangaroo:

- Kéo mép dưới áo địu lên ngang hông trẻ, kéo mép trên xuống ngang nách trẻ, một tay giữ đầu, một tay giữ mông trẻ, xoay trẻ về hướng vú muốn bú, chỉnh

lại áo địu để giữ trẻ.
- Ôm sát trẻ để tiếp xúc da kề da càng nhiều càng tốt.
- Nâng đỡ toàn bộ cơ thể của trẻ, không chỉ là nâng cổ và vai.
- Đảm bảo tai, vai và hông trẻ trên một đường thẳng với trục giữa cơ thể.
- Mặt trẻ hướng về vú mẹ, mũi đối diện núm vú.
- Chạm môi trẻ vào núm vú mẹ.
- Chờ miệng trẻ mở rộng.
- Đưa trẻ đến ngậm sâu vào vú mẹ với môi dưới của trẻ ở phía dưới núm vú.

Tài liệu tham khảo

Quyết định 2175/QĐ-BYT Hướng dẫn thực hiện kỹ thuật chăm sóc trẻ bằng phương pháp Kangaroo.

KHOA GMHS – SS